

VEILIGHEIDSDIENST NED. ANTILLEN

MAANDOVERZICHT

december 1965

ALGEMEEN

In Cuba werden de voorbereidingen getroffen voor het houden van de tri-continentele conferentie, welke zou moeten aantonen dat Cuba niet geïsoleerd staat. De conferentie zou waarschijnlijk geheel Latijns Amerika verder tegen Cuba in het harnas jagen. Ook lag het voor de hand dat de Soviet Unie en de Chinese Volksrepubliek hier wederom een forum zouden vinden om hun geschilpunten te ventileren.

Venezuela bewoog zich in de grenskwestie over Essequibo geleidelijk aan in de richting van een "point of no return". De pogingen om te komen tot de vorming van een verenigd front van linkse partijen stuitte op problemen van rolverdeling. Een splitsing in de V.P.N. was er een gevolg van.

Geweldpleging in de Dominikaanse Republiek toonde weer eens aan hoe irreëel het is om te verwachten dat de verkiezingen, welke op 1 juni a.s. gehouden zullen moeten worden, een oplossing zou/^{den}kunnen bieden. Het bewind van GARCIA GODOY bleef doorstruikelen op de krukken van de O.A.S. De alsnog onofficiële verkiezingsstrijd begon zich te polariseren rondom BOSCH en BALAGUER. De candidatuur van BOSCH was echter nog onzeker.

Een mogelijk keerpunt ten goede in de economische situatie in Colombia werd bereikt dank zij een sterke financiële injectie door de Verenigde Staten. De kapitaalvlucht zou tot stilstand zijn gekomen, hetgeen hernieuwd vertrouwen in het beleid van de regering, en vooral van minister VALIEJO tot uiting brengt. Onder deze omstandigheden zou de candidatuur van LLERAS RESTREPO, ondersteund zowel door liberalen als conservatieven weer betere kansen hebben.

Tegen de verwachtingen in is CASTELO BRANCO opgetreden tegen de extreem rechtse militairen in Brazilië. De indruk welke nu wordt gevestigd is dat de president een gunstig moment heeft afgewacht om in te grijpen. Zijn houding direct na de verkiezingen kan dan wellicht worden uitgelegd als een manoeuvre waarmee vriend en vijand om de tuin geleid werden.

VENEZUELA.

De laatste maand van het jaar 1965 stond Venezuela in het teken van een groeiende nationale eendracht ten aanzien van de territoriale eisen van dit land met betrekking tot het Brits Guyanees gebied ten Westen van de Essequibo-rivier.

De voortdurende campagne van de regering om de publieke opinie in Venezuela te mobiliseren tegen het Verenigd Koninkrijk, begon tenslotte vruchten af te werpen. In het congres verklaarden alle partijen - met inbegrip van de linkse partijen welke nog een parlementaire vertegenwoordiging hebben - zich voorstander van een onverzoenlijke politiek. Slechts de buiten de wet gestelde links-extremistische groeperingen hebben over het geschil het zwijgen bewaard.

Vernomen werd dat de regering van LEONI niet onverdeeld gelukkig is met het behaalde succes, aangezien door haar eigen toedoen de schepen waarin eventueel een diplomatieke aftocht had kunnen worden geblazen, nu verbrand zijn. Enkele malen werd voorzichtig gezinspeeld op "andere maatregelen", indien het Verenigd Koninkrijk en Brits Guyana voor het Venezolaanse diplomatieke offensief niet weken, maar de regering zou niet geneigd zijn geweld te beproeven wanneer de impasse onhoudbaar zou worden. Het feit dat er in militaire kringen in het land wel degelijk een oorlogszuchtige tendens bestaat, maakt naar verluidt de positie van LEONI en de zijnen extra moeilijk.

Zoals bekend, werd in 1899 de grens tussen Venezuela en Brits Guyana bij arbitrage vastgesteld. Venezuela is nimmer gelukkig geweest met de uitslag van het gerecht en de posthume publicatie in 1949 van een memorandum van de adviseur van de Venezolaanse delegatie bij de arbitrage, MALLET PREVOST, opende de oude wonden. Uit het memorandum bleek niet alleen weer duidelijk dat de beslissing van 1899 op politieke - en niet op juridische gronden - werd genomen, er werd in gesuggereerd op welke wijze Venezuela was "bestolen". Het gebied ten Westen van de Essequibo is inmiddels in strategisch en economisch opzicht voor Venezuela in belangrijkheid sterk toegenomen. Strategisch gaat het om de volledige controle over de delta van de Orinoco,

de toegangspoort tot het in industriële opkomst zijnde Venezolaans Guyana. Economisch ziet Venezuela in het gebied een kans om haar grondstoffen-arsenaal aan te vullen met bauxiet. Het gebied zou ook rijk zijn aan diamant en mangaan.

De Venezolaanse regering zou er zich wel bewust van zijn dat indien de Britten nu ook maar een duimbreed wijken, de positie van BURNHAM in Brits Guyana ten opzichte van JAGAN ernstig zou worden verzwakt. De militairen vrezen echter, naar werd vernomen, dat een links-extreem regiem in Brits Guyana het net van kleine waterwegen in de oostelijke periferie van de delta zou kunnen gebruiken voor infiltratie van het industriegebied in Venezolaans Guyana. Door de hand te leggen op deze periferie zou men de vestiging van een dergelijk regiem in Brits Guyana riskeren. Het argument van de meest "ondernemenden" onder de militairen zou zijn dat het strategische voordeel het zwaarst dient te wegen, aangezien ook zonder Venezolaanse provocatie een afglijden naar het links-extremisme in Brits Guyana verwacht zou kunnen worden.

LEONI bevindt zich nu in een moeilijk parket, waaruit hij een uitweg tracht te vinden door intensivering van het diplomatieke offensief. Sub rosa gebruik van de militaire druk in eigen land als subtiel chantagemiddel moet hierbij niet uitgesloten worden geacht.

Op juridische gronden meent Venezuela recht te hebben op al het gebied ten Westen van de in 1814 door Nederland aan Groot Brittanië afgestane bezittingen in Berbice, Demerara en Essequibo, van welke Essequibo het meest Westelijk gelegen is. De begrenzing van het voormalig Nederlandse gebied zou in 1899 hebben moeten zijn vastgesteld. Bij de arbitrage werd hiermede echter geen rekening gehouden. Daarom wenst Venezuela thans de hele kwestie opnieuw te bekijken. Groot Brittanië stelt zich op het standpunt dat Venezuela zich destijds heeft neergelegd bij arbitrage en dat de uitspraak van het gerecht bindend is.

De besprekingen in Londen, welke in december werden gehouden, hebben geen resultaat opgeleverd. Half februari zal men in Genève weer bij elkaar komen. Inmiddels werd in Caracas besloten het Venezolaanse standpunt door een aantal bijzondere diplomatieke missies

bij bevriende regeringen kenbaar te maken. Deze missies zouden in januari de verschillende hoofdsteden afreizen. Zolang de besprekingen nog hangende zijn, nemen de militairen in ieder geval een afwachtende houding aan. Wat er zal gebeuren indien - en nadat - een voor Venezuela gunstig resultaat diplomatiek onbereikbaar blijkt, is een vraag die men naar verluidt in regeringskringen in Caracas liever nog niet wil trachten te beantwoorden.

De extremisten hebben in december in Venezuela een wel heel slechte beurt gemaakt. Een pakje dat werd ontvangen door de gedeputeerde Martin Antonio RANGEL (A.D.), werd thuis door diens echtgenote geopend en bleek een bom te bevatten. De dood van Mevr. RANGEL verwekte een enorme opschudding, mede omdat het kennelijk de bedoeling was geweest dat RANGEL het "geschenk" in de kamer van afgevaardigden had geopend, waardoor met hem een aantal andere gedeputeerden zouden zijn vermoord. De verwekte afschuw was dus tweeledig en zij noopte de leiders van de PGV en de MIR er toe alle medeplichtigheid aan de aanslag te ontkennen. Op een telegram van zeven gevangen communistenleiders, waarin deze hun medeleven lieten blijken, antwoordde RANGEL met een bittere dankbetuiging, waaraan hij toevoegde dat hij in zijn smart medeleefde met de vele andere slachtoffers van de terreur, ontketend door de politieke groeperingen die geleid werden door de ondertekenaars van het condoléancetelegram.

Mogelijk zou getracht worden op de tri-continentalen conferentie te Havana de Venezolaanse geurillacampagne nieuw leven in te blazen. Willen de communisten op het platteland in Venezuela nog iets bereiken, dan zullen nieuwe injecties met geld en wapenen beslist nodig zijn. De strijd is de laatste maanden duidelijk in het voordeel van de regeringstroepen gekeerd.

Bij de pogingen om te komen tot een verenigd links front in Venezuela tekende zich een interne strijd af in de Vanguardia Popular Nacionalista. Voorstanders van een samengaan met de nieuwe P.R.I.N. (P.R.N./M.I.R.-gematigde vleugel) waren de voorzitter MAZA ZAVALA,

en vooraanstaande figuren in de V.P.N. als José Vicente RANGEL, en Luis MIQUILENA. De secretaris generaal HERRERA OROPEZA en de jeugdleider Jorge MALDONADO hielden meer naar de FDP en wilden liever de kat uit de boom kijken.

De eerste groep sprak zich bij monde van MAZA ZAVALA uit voor fusie, de tweede "royeerde" de hele groep wegens ondisciplinair optreden en het zaaien van tweespalt in de partij. Het royeren van de meerderheid in het hoofdbestuur van een partij is een merkwaardige zaak, maar naar het scheen, rekende HERRERA OROPEZA op steun van de meeste provinciale leiders van de partij.

Wat er ook van de V.P.N. moge worden, het streven naar eenheid in de partijen van links is op de eerste klip gestoten. Willen de linkse partijen een werkelijke macht worden dan zullen P.R.I.N. met een halve V.P.N. en F.D.P. van LARRAZABAL en Jorge DAGER met de andere helft van de V.P.N. zich toch aaneen moeten sluiten.

Het is in dit verband wel aardig om in herinnering te brengen het doel waarmee HERRERA OROPEZA na de verkiezingen van 1963 de V.P.N. oprichtte. Hij zou immers toch onder de vaan van deze partij alle "vooruitstrevende" groeperingen verenigen? Nu blijkt de vaan belangrijker te zijn dan de eenheid. HERRERA is ook de man die in november LARRAZABAL onder bedekte termen "caudillismo" verweet.

Omtrent de activiteiten van COPEI werd vernomen dat de verkiezingscampagne van deze partij thans reeds op volle toeren draait. Werfacties zijn begonnen in alle uithoeken van het land. Ook is men bezig geld in te zamelen met als streefbedrag vóór 12 februari a.s. 3 miljoen bolivars.

De partijleiding is overigens in moeilijkheden gebracht door de verklaringen van de jeugdleider, Joaquín MARTA SOSA, tijdens een televisie-interview van de bezoekende Amerikaanse senator Robert KENNEDY. MARTA SOSA stelde tijdens dit interview dat COPEI de volledige afschaffing van privé eigendom nastreefde. Deze mededeling verwekte grote onrust bij de industriëlen-geldschieters van de partij. De partijleiding zag zich wel genoodzaakt MARTA SOSA tot de orde te roepen, alhoewel zij ook de radicale vleugel van de partij niet tegen zich in het harnas wil jagen.

Het bestuur mag van geluk spreken dat Abdon VIVAS TERAN, die net gekozen was tot secretaris generaal van de J.R.C. en eveneens bij het interview aanwezig was, zich op de vlakte heeft gehouden. Naar uit betrouwbare bron werd vernomen, wordt in de meer "bourgeois"-kringen van COPEI getracht de prevalerende economische denkwijze van de jeugdige COPEI-fanatici uit te leggen als een soort atavisme, een utopistisch-socialistisch élan à la Proudhon, waaraan vreemd genoeg gepaard zou gaan een niets ontziende Christelijk-moralistische afkeer van het slijk der aarde. Kortom, men meent dat de jongeren enigszins verward zijn. Een groeiproces "onder gedegen leiding" zou de scherpe kanten eraf moeten schaven en de rijpere jeugd doen inzien dat het moderne kapitalisme niet zo verwerpelijk is als zij wel denkt. Toch zijn de leiders van COPEI verontrust, want zij willen dit fanatisme zowel gebruiken als bedwingen en zij vertrouwen er niet zo erg op dat de paradoxale verwantschap ^{in het absolute} tussen het communisme enerzijds en het inquisitoriaal katholicisme anderzijds zich in een crisis niet zal laten gelden. Het is bovendien moeilijk begrip te kweken voor het moderne kapitalisme in een land waarin het zijn intrede niet of nog nauwelijks heeft gedaan. De omlijsting waarin het sociale bewustzijn van de jonge generatie in de Venezolaanse middenklasse is ontwaakt, heeft te veel weg van het 19e eeuwse West Europa. Tegenover de Verenigde Staten staat de jonge Copeyaan afwijzend. Daarom is het voor de ontwikkeling van de Christen Democratie in het land van groot belang dat West Europa zich in Venezuela meer en meer doet gelden. De opvoedkundige waarde van de kennismaking met de Europese democratieën voor toekomstige politieke leiders van Venezuela moet goed worden beseft. Ook door degenen die daar slechts handelsbelangen komen zoeken, indien zij tenminste een thans verkregen entrée voor de toekomst zeker willen trachten te stellen.

CUBA

Cuba maakte zich gereed voor de tri-continentele conferentie welke bij het kriecken van 1966 in Havana zou worden gehouden. Uit alle delen van de wereld begonnen delegaties binnen te siepelen, die de jaarwisseling in Havanna zouden doorbrengen. De "gedelegeerden"

konden in enkele categorieën worden verdeeld. Er waren in de eerste plaats officiële delegaties uit landen waar communistische regimens gevestigd zijn. Uit verschillende niet-communistische landen van Afrika en Azië zouden ook delegaties verschijnen die min of meer de sanctie hadden van hun regeringen. Met betrekking tot Latijns Amerika kwamen delegaties van communistische partijen of van de z.g. nationale bevrijdingslegers in aanmerking.

Het was de vraag hoe de Afro-Aziatische regeringen zouden reageren op de nadruk welke ongetwijfeld op subversie zou worden gelegd. Willens en wetens zou CASTRO de regeringen van Latijns Amerikaanse landen verder tegen zich in het harnas jagen, maar de implicaties t.a.v. niet-communistische - en nog bevriende - regeringen in het Afro-Aziatisch blok zouden een voor Cuba minder gunstig bijproduct kunnen zijn van de conferentie.

Met betrekking tot de "open deur" politiek van CASTRO, volgens welke Cubanen vrijelijk het land mogen verlaten, bleek in december dat kandidaten voor vertrek zich gedurende de lange wachtperiode grote ontberingen zullen moeten getroosten. Degenen die in overheids- of semi-overheidsbedrijven werkzaam zijn krijgen zodra zij hun wens te kennen geven om het land te verlaten, ontslag. Geld dat een balling in spé sedert 28 september 1965 van een bank heeft gelicht, zal ongeacht het tijdstip van zijn vertrek in de staatskas moeten worden gestort alvorens hij de gelegenheid krijgt het land te verlaten.

In een redevoering bij de installatie van het provinciaal comité van de C.P.C. in Matanzas zeide Majoor Sergio Del VALLE dat de mensen die Cuba willen verlaten moeten worden behandeld als onbetrouwbaren. Zij zullen moeten worden geconfronteerd met de "realiteit van de revolutie". Elk geval zal door de partij - lokaal - op zijn merites moeten worden bekeken. In ieder geval zullen deze mensen gedurende de wachttijd geen verantwoordelijke betrekking mogen bekleden. Voor de hand zou liggen hen te werk te stellen als landarbeider. Hun kinderen zullen geen honger mogen lijden en ook zij mogen blijven leven. Maar laat hen bij het zweet huns aanschijns voor dit leven werken. Het zijn vijanden, maar de revolutie is mild.

Vluchtelingen uit Cuba meldden een groeiend tekort in de voedselvoorziening van het land. De Cubaanse zuivelproductie zou onvoldoende zijn omdat meer dan de helft van de veestapel aan tuberculose en mond- en klauwzeer zou lijden. De regering heeft de bevolking in overweging gegeven melk gedurende tien minuten te koken als voorzorgsmaatregel bij de consumptie. Het gevolg is een algemene afkeer voor melk en andere zuivelprodukten. Niettemin is de productie zo sterk gedaald dat deze producten nog steeds moeten worden gerantsoeneerd.

De kwaliteit van de tabakindustrie is achteruitgegaan wegens het lijdelijk verzet van de boeren tegen de regimentatie van de productie. Recentelijk werd door Engeland een bestelling teruggestuurd omdat de tabak van inferieure kwaliteit was. Zo iets had vroeger nimmer kunnen voorkomen, aldus vluchtelingen die in Miami aankwamen.

Door de AFL-CIO werd een beroep gedaan op het Verenigd Koninkrijk, Canada, Spanje en Japan om de handelsbetrekkingen met Cuba op te schorten. De Cubaanse émigré-vakorganisatie, F.O.R.D.C. (Frente Obrero Revolucionario Democrático Cubano), sprak de hoop uit dat in 1966 een algehele boycot van Cuba mogelijk zou blijken. Noch de resolutie van de AFL-CIO noch de hoop van F.O.R.D.C. zijn realistisch te noemen. Beide instanties hebben echter wel laten blijken dat men niet tevreden is met het resultaat van de isolatiepolitiek. De verklaringen van de ballingen ten spijt zou de toestand in Cuba nog "te goed" zijn om het verlangde effect van massale defectie en spontaan verzet te sorteren.

DOMINIKAANSE REPUBLIEK.

Wederom kwam de stad Santiago de los Caballeros in het nieuws. Ditmaal wegens een treffen tussen regeringstroepen en een groep voormalige rebellen. De rebellengroep was onder leiding van CAAMAÑO naar Santiago gegaan om een mis bij te wonen opgedragen aan de nagedachtenis van een der rebellenleiders die in de opstand was omgekomen. Naar werd vernomen had president GARCIA GODOY de voormalige

"constitutionele" president gewaarschuwd dat een dergelijke tocht van een 150-tal gewapende mannen door de militairen als een provocatie zou kunnen worden beschouwd. Een grondeenheid van de luchtmacht voelde er blijkbaar veel voor geprovoceerd te worden. Het gevolg was een schietpartij, waarbij tientallen het leven lieten. De orde werd hersteld door een inderhaast naar Santiago gedirigeerd O.A.S.-detachement. Een loos gerucht als zou CAAMAÑO bij de schietpartij zijn omgekomen, veroorzaakte in Santo Domingo grote opschudding en kortstondig straatgeweld.

Een 350-tal officieren vergaderde op 21 december onder leiding van Francisco RIVERA CAMINERO en herhaalde de eis dat de voormalige rebellen ontwapend worden. Dit was inderdaad de afspraak. De officieren verklaarden verder dat zij niet bereid zouden zijn het land op diplomatieke opdrachten in het buitenland te verlaten voordat CAAMAÑO en diens voormalige minister van defensie, Manuel MONTES ARACHE, weg waren.

Op het arbeidsfront had GARCIA GODOY ook handen vol werk. Zijn beslissing om de gebruikelijke kerstbonus slechts gedeeltelijk uit te keren, was de aanleiding voor opstootjes, gevolgd door stakingen van ambtenaren. De schietpartij in Santiago werd gevolgd door dreigementen van vakbondsleiders, dat zij een staking zouden uitroepen tenzij de schuldigen gestraft werden. De uitslag van onderhandelingen tussen de directie van de suikercentrale La Romana en de bond - die reeds onder REID CABRAL een instrument van de APCJ was gebleken - werd door de regering met weinig vertrouwen tegemoet gezien.

Tegen deze achtergrond begon zich de verkiezingsstrijd tussen P.R.D. en P.R. af te tekenen. BOSCH en BALAGUER die toen zij nog als ballingen in hetzelfde bootje zaten, allerlei vriendschappelijke dingen van elkaar hadden gezegd, kwamen hoe langer hoe feller tegenover elkaar te staan. Hoewel het nog altijd niet zeker was dat BOSCH de P.R.D.-candidaat zou worden, (zie M.O.-november 1965), voldeed de ex-president gaarne aan de verwachtingen van zijn volgelingen om actief de taak van zagsman van de partij op zich te nemen. Van de politieke "wapenstilstand" waar men zich op aandringen van de O.A.S. aan zou houden, is niet veel te bespeuren. De tactiek van zowel P.R.D. als P.R. is om elkaar ervan te beschuldigen zich niet aan de

afpraak te houden. BOSCH fulmineert tegen BALAGUER en zijn "neo-Trujillismo", en tracht de Partido Reformista te vereenzelvigen met de junta's van REID CABRAL en IMBERT BARRERA.

BALAGUER beweert dat de voorlopige regering volkomen geïnfilteerd is door volgelingen van de P.R.D., waardoor deze partij de kans zal krijgen door manipulaties de verkiezingen van juni a.s. te dirigeren.

Een opmerking gemaakt door BOSCH's zuster Ana - die in december op Curaçao vertoefde - zou er op moeten duiden dat CAAMAÑO en niet Juan BOSCH de kandidaat van de P.R.D. zou zijn. Ana BOSCH was, naar zij zou hebben verklaard, rotsvast overtuigd van een eclatante overwinning van de P.R.D. Wat zij er niet bij vermeldde, maar controleerbaar juist is, is dat de P.R.D. bij de komende verkiezingen rekent op de steun van alle drie links-extremistische partijen in de Dominikaanse Republiek.

Een zekere moedeloosheid zou zich meester hebben gemaakt van de aanhangers van de Partido Reformista op Curaçao. Ten dele zou hieraan ten grondslag kunnen liggen het feit dat men toen BALAGUER nog in ballingschap was, meer direkt contact met de leider had dan nu hij in de Dominikaanse Republiek zelf de teugels van de partij in handen heeft genomen. Hierdoor zou men zich op Curaçao enigszins achteruitgezet kunnen voelen. Niettemin zal het - al dan niet gegronde - optimisme van de P.R.D.-ers ook wel bijdragen tot twijfel omtrent de kansen van het paard waarop zij wedden. Verschillende malen werd reeds in beschouwingen over de Dominikaanse Republiek gewezen op de sterke opportunistische inslag van de politieke overtuigingen van de Dominikaan, en dan vooral van de Dominikaan in het buitenland. Als barometer voor wat er in het land op til is, kan de tendens in de Dominikaanse gemeenschap hier te lande vaak betrouwbare indicaties geven.

Onder de huidige omstandigheden is het echter nog te vroeg om een duidelijke lijn te onderkennen. Er zal zeker rekening moeten worden gehouden met het feit dat de aanhangers van BALAGUER niet zulke geruchtmakers zijn als die van BOSCH en de extreemlinkse partijen. Het is daardoor gemakkelijk de aanhang van BALAGUER te onderschatten.

Een andere indicatie van de overwegingen waarop eventueel zal worden afgezien van een candidatuur van BOSCH zou mogelijk opgesloten kunnen

liggen in een bericht dat uit doorgaans welingelichte bron werd verkregen, te weten, dat er thans in brede lagen van de bevolking in de Dominikaanse Republiek een stemming heerst tegen het op de voorgrond treden van personen wiens afstamming van immigranten recent is. De tendens - wellicht gecreëerd door de rol welke door REID CABRAL (Schots) en WESSIN y WESSIN (Arabisch) werd gespeeld in de tragische ontwikkelingen van het afgelopen jaar - zou ook BOSCH raken, die door zijn Spaans/Nederlandse afkomst ergens niet wordt beschouwd als een "Dominicano legítimo". Gevrijwaard van dergelijke afwijzende sentimenten zijn o.m. figuren als BALAGUER, MIOLAN, en ook CAAMAÑO. In hoeverre een en ander van invloed zal zijn op de keuze der kandidaten, is niet te peilen, maar interessant is wel dat zich hier een aspect voordoet dat xenophob/nationalistisch van aard, volkomen los staat van alle ideologische overwegingen.

BRITS GUYANA.

Het grensgeschil met Venezuela begon ook in Brits Guyana meer aandacht te krijgen. BURNHAM gaf weer eens de verzekering dat zijn regering geen duimbreed zal wijken van het ingenomen standpunt dat het resultaat van de arbitrage van 1899 onherroepelijk is.

Ook JAGAN herhaalde dat de P.P.P. de Venezolaanse eisen niet erkent. Hij voegde er ditmaal aan toe dat het opnieuw te berde brengen van het grensgeschil stamt uit de periode waarin zijn partij aan het bewind was, en destijds een uitvloeisel was van Amerikaanse druk op Venezuela. De Verenigde Staten - zo zeide JAGAN - wenste een excuus te hebben voor een aanval op Brits Guyana voorgeval dit land onder leiding van JAGAN onafhankelijk zou zijn geworden.

Inmiddels - aldus JAGAN - is het nationalisme in Venezuela hierdoor opgezweept. Daarmee zou de ex-premier dan verklaren waarom de Venezolaanse campagne nu tegen BURNHAM toch doorgaat.

Op initiatief van Joegoslavië en drie en twintig Afro-Aziatische landen werd door de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties van het Verenigd Koninkrijk verlangd dat het de noodtoestand in Brits Guyana zou opheffen en de politieke gevangenen in het land zou bevrijden. Tevens werd Engeland "op het hart gedrukt" niets in de weg te

laten staan van de onafhankelijkheidsverlening welke op 26 mei a.s. volgens afspraak zou plaats vinden. Een woordvoerder van de regering van Brits Guyana wees het verzoek van de V.N. van de hand, zeggende dat dit land een autonome regering heeft en dat deze regering interventie van buiten in haar binnenlandse aangelegenheden niet op prijs stelt. In Britse kringen was men naar verluidt enigszins teleurgesteld dat de V.N.-resolutie naliet gunstig commentaar te leveren op de overeenkomst met betrekking tot de onafhankelijkheidsverlening, om in stede daarvan kennelijk wantrouwen ten aanzien van de bedoelingen van het Verenigd Koninkrijk te laten blijken.

Geruchten omtrent "troepenconcentraties" in Essequibo, welke in Venezuela afgelopen maand werden gelanceerd, werden in het belachelijke getrokken door de mededeling dat de Britse troepen - circa 1100 man - eind oktober zullen worden teruggeroepen.

NEDERLANDSE ANTILLEN.

Een treffend voorbeeld van hoe de havenarbeiders door de A.H.U. in het duister waren gelaten omtrent de bepalingen van de C.A.O., werd op 24 december geleverd. Volgens de oude C.A.O. werd de dag voor een feestdag als een zaterdag beschouwd, op grond waarvan vanaf het middaguur extra uren werden gehonoreerd. Deze bepaling werd in de nieuwe C.A.O. niet opgenomen, maar daar wisten de arbeiders tot op die dag niets vanaf. In de z.g. bestaanszekerheidsregeling van de nieuwe C.A.O. zal de overtimeregeling met betrekking tot zaterdagen zelfs gunstiger zijn, maar de dag vóór een feestdag wordt niet automatisch als zodanig beschouwd.

De korte werkweigering welke uit het misverstand voortvloede werd door een tegemoetkoming van de werkgevers opgeheven. Gezien de vele nieuwe, gunstige bepalingen van de C.A.O. zouden de arbeiders zich waarschijnlijk hebben neergelegd bij de regeling, indien zij hiervan voorkennis hadden gehad. Zoals het nu gelopen is, waren zij er van overtuigd dat men hen tekort had gedaan. Ook nu nog kennen de arbeiders van de A.H.U. hun eigen C.A.O. niet.

- 13 -

Het "kerstincident" had nog een ander aspect. Wilson GODETT zit thans zijn straf uit, BLASSE is uit de A.H.U. gezet en op de bewuste dag was Amadore NITA op het kritieke moment onbereikbaar. Nadat NITA was komen opdagen en de arbeiders had toegesproken, was het tenslotte H.A. ROJER (Bebe), de C.B.H.-voorzitter, die de arbeiders ervan wist te overtuigen dat het bereikte compromis met de werkgever acceptabel was.

P.A. (Dixie) BLASSE begon in december aan de verwachte campagne om te komen tot de oprichting van een nieuwe havenbond, "Harbour Workers Union" genaamd. Het ziet er echter niet naar uit dat hij enig succes zal hebben.

Van de verwarring in de A.H.U. blijkt de C.B.H. wel te profiteren, maar dit brengt met zich mee dat de "gewapende vrede" tussen de beide bonden ernstig bedreigd wordt.

Op Aruba werden de moeilijkheden tussen de U.P.A. en de Aruba Metal Company opgelost. Door F.L. MADURO werd een begin gemaakt met een poging in F.T.A.-verband een nieuwe Chauffeursbond op Aruba op te richten.

De "infighting" bij Henderson tussen H.W.V. en C.F.W. begon zo langzamerhand een chronisch karakter te krijgen. Als symptoom van de strijd om de hegemonie tussen de Christelijke en de Vrije Vakbeweging blijft het geharrewar wel interessant, alhoewel het niveau waarop het zich afspeelt serieuze notitie name ergens gênant maakt.

Pogingen in Antilliaanse C.L.A.S.C.-kringen om zich van Romano Macario TSCHUMIE te ontdoen werden dezerzijds reeds geruime tijd geleden onderkend. Recentelijk zouden deze buiten de landsgrenzen een grotere kans van slagen hebben gekregen door de verzwakking van de positie van Emilio MASPERO. TSCHUMIE zou MASPERO wegens in het verleden bewezen diensten toegedaan zijn. Hoeveel deze loyaliteit zal nopen op het spel te zetten is de vraag. Mogelijk is het te laat voor hem om de bakens te verzetten. Het is wel verantwoord om te stellen dat de C.L.A.S.C.-beweging in de Nederlandse Antillen aan TSCHUMIE eerder een sta in de weg heeft dan dynamisch leiderschap. Het heeft echter vrij lang geduurd voordat men in het buitenland is komen te beseffen dat het fundament

- 14 -

van zijn reputatie in de C.L.A.S.C. niet, of niet langer, bestond. Het is juist deze internationale reputatie geweest welke de positie van TSCHUMIE in zijn eigen land de laatste tijd nog heeft ondersteund. Het ziet er nu echter naar uit dat de vicieuze cirkel door locale kritiek is doorbroken.